

Проект

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№.....

от 2015 г.

за изменение и допълнение на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право“ и професионална квалификация „юрист“, приета с Постановление на Министерския съвет № 75 от 05.04.1996 г.

(Обн. ДВ. бр.31 от 1996г., изм. и доп. бр.96 от 2000г., бр.59 от 2001г., бр.117 от 2002г., бр.69 от 2005г., бр.79 от 2009г., бр.62 от 2013г.)

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

§1. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, думите „на образователна“ се заменят с „в образователна“.

2. Създават се нови ал. 2, ал. 3 и ал. 4:

„(2) Обучението по специалността „Право“ за професионалната квалификация „юрист“ се осъществява в образователно-квалификационната степен „магистър“, за придобиването на която се изискват не по-малко от 300 кредита съгласно учебния план със срок на обучение не по-малък от 5 години.

(3) Обучение в специалността „Право“ за профилиране и задълбочаване на подготовката в отделни области на правото се осъществява и в специализирани магистърски програми в образователно-квалификационната степен „магистър“, за придобиването на която се изискват не по-малко от 60 кредита. В специализирани магистърски програми по специалността „Право“ могат да се обучават лица, придобили висше образование в съответствие с чл. 1, ал. 2.

(4) Специализирани магистърски програми в специалност „Право“ могат да бъдат откривани във факултетите на висшите училища, които са получили акредитация за обучение в професионално направление „Право“.

3. Досегашната ал. 2 и 3 стават съответно ал. 5 и 6.

§2. Създава се чл. 2а:

„Чл. 2а. (1) Студентите, които ще се обучават по специалността „Право“ по чл. 1, ал. 2, се приемат чрез писмени конкурсни изпити при условия и ред, определени от висшето училище, което осъществява обучение по специалността „Право“.

„(2) Прехвърлянето на студенти от едно висше училище в друго се извършва съобразно правилниците на висшите училища или сключените между тях договори.“

§3. Създава се чл. 3а:

„Чл. 3а. (1) Обучението в специалност „Право“ се осъществява в редовна форма.

(2) Обучението за придобиване на висше образование по специалността "Право" в образователната и квалификационна степен "магистър" по чл. 1, ал. 2 е с продължителност не по-малко от 10 семестъра и с минимален хорариум 3500 учебни часа.

(3) Обучението в специалността „Право“ в образователната и квалификационната степен „магистър“ по чл. 1, ал. 3 е с продължителност не по-малко от една година и с минимален хорариум не по-малък от 750 часа.

(4) В минималния хорариум по ал. 2 се включват часовете от задължителните, избираемите и факултативните учебни дисциплини.“

§4. Член 4 се изменя така:

„Чл. 4.(1) Обучението по специалността "Право" в образователната и квалификационна степен "магистър" се извършва чрез изучаване на задължителни, избираеми и факултативни дисциплини.

(2) Задължителните учебни дисциплини при обучение в специалността „Право“ по чл.1, ал. 2 са:

1. История на държавата и правото – 90 часа;
2. Обща теория на правото - 105 часа;
3. Конституционно право - 135 часа;
4. Гражданско право (обща част) - 120 часа;
5. Административно право и административен процес- 150 часа;
6. Вещно право -75 часа;
7. Международно публично право- 105 часа;
8. Финансово право - 105 часа;
9. Облигационно право - 165 часа;
10. Наказателно право - 180 часа;
11. Семейно и наследствено право- 105 часа;
12. Международно частно право - 105 часа;
13. Трудово право - 135 часа;
14. Търговско право - 165 часа;
15. Осигурително право - 75 часа;
16. Гражданско процесуално право- 180 часа;
17. Наказателно процесуално право - 165 часа;
18. Данъчно право - 105 часа;
19. Право на Европейския съюз - 135 часа;
20. Защита правата на човека – 75 часа;
21. Правен режим на съдебната власт – 75 часа.

(3) По предложение на факултетния съвет и в съответствие с правилника на висшето училище в учебния план на специалността „Право“ по чл. 1, ал. 2 могат да се въвеждат и други задължителни учебни дисциплини. Факултетите на висшите училища, осъществяващи обучение по чл. 1, ал. 2 задължително включват в избираемите учебни дисциплини римско частно право, право на интелектуална собственост, криминалистика, криминология, банково право, наказателно-изпълнително право, правен режим на държавната служба, правен режим на защита на потребителите, правен режим на защита на околната среда, правен режим на здравеопазването, правен режим на защита на конкуренцията, правен режим на обществените поръчки, правен режим на вътрешния пазар на Европейския съюз.

(4) Учебният план и включените в него задължителни, избираеми и факултативни дисциплини за обучението в специалност „Право“ по чл. 1, ал. 3 се определя от висшите училища.

(5) Съотношението между лекции, упражнения и учебна практика се определя от висшето училище съгласно неговия правилник, като часовете за лекции не могат да бъдат по-малко от половината хорариум.

(6) Министърът на правосъдието, след съгласуване с факултетите, които осъществяват обучение в специалност „Право“, определя минимални държавни изисквания относно учебното съдържание по задължителните учебни дисциплини по ал.2.

(7) При приемане и изменение на учебните планове и учебните програми в специалността „Право“ следва да бъде отчитано мнението на студентите, обективизирано в подходящи форми на анкети и проучвания.“

§5. Член 5 се изменя така:

„Чл. 5. (1) Лекционните курсове по задължителните учебни дисциплини по чл. 4, ал. 2 се провеждат от хабилитирани в съответната научна специалност преподаватели, които провеждат и семестриалните изпити.

(2) По изключение факултетният съвет може да реши лекциите и семестриалните изпити по не повече от 5 от задължителните учебни дисциплини по чл. 4, ал. 2 да се провеждат от преподаватели с образователна и научна степен "доктор" по съответната научна специалност.

(3) Преподавателите по задължителните учебни дисциплини по чл. 4, ал. 2 трябва да бъдат на трудов договор с висшето училище, в което преподават.

(4) По решение на факултетния съвет отделни лекции могат да бъдат възлагани на гост-преподаватели. Лекциите, възложени по реда на настоящата наредба, не могат да надхвърлят една десета от хорариума на съответната дисциплина.“

§6. Член 6 се изменя така:

„Чл. 6. (1) Избираемите и факултативните учебни дисциплини и техният хорариум се определят от висшето училище в съответствие с неговия правилник.

(2) Лекционните курсове и семестриалните изпити по тях се провеждат от хабилитирани преподаватели или преподаватели с образователна и научна степен „доктор“ по съответната научна специалност.

(3) С решение на факултетния съвет лекционните курсове и семестриалните изпити по факултативните учебни дисциплини могат да се провеждат и от преподаватели, които не отговарят на изискванията по ал. 2.“

§7. Член 7 се изменя така:

„Чл. 7. (1) От втори до пети курс студентите провеждат учебна практика не по-малко от четири седмици годишно по дисциплините, изучавани през съответната година.

(2) Учебната практика се осъществява по програма и ред, определени от факултетите, осъществяващи обучение по специалността „Право“. Програмата и редът на учебната практика се определят със споразумение между съответния факултет и приемащите институции, организации и субекти, в които се осъществява учебната практика. Министърът на правосъдието осъществява контрол относно реда на протичане на учебните практики.“

§8. Член 8 се изменя така:

„Чл. 8. (1) Към юридическите факултети на висшите училища могат да се създават правни клиники за практическо обучение на студентите по специалността „Право“.

(2) В правната клиника се осигурява възможност на студентите да придобият умения, необходими за упражняване на юридическата професия чрез лекции, симулации и работа с реални казуси по програма, определена от съответния юридически факултет.

(3) Работата с реални казуси се осъществява само след съответната теоретична подготовка и под ръководството на практикуващи юристи.

(4) Студентите, които след полагане на изпит, са приети за участници в правни клиники, се освобождават по тяхно желание от задължителната учебна практика по чл. 7.“

§9. Създава се чл. 8а:

„Чл. 8а. (1) Обучение по специалността „Право“, задължително включва и обучение по чужд език, като чуждият език и съответния хорариум се определят в съответствие с правилника на висшето училище.

(2) На студентите, завършили училища с чуждоезиково обучение и доказали високо ниво на владеене на чужд език, се осигурява специализирано обучение по чужд език с юридическа насоченост, ако е налице минимално необходимият брой обучаеми лица в съответствие с правилника на висшето училище.“

§ 10. Член 9 се изменя така:

„Чл. 9 (1) Редът и условията на проверка и оценка на знанията и уменията на студентите в специалност „Право“ се определят от факултета на висшето училище, в което се осъществява обучение по специалността „Право“, в съответствие с приложимата нормативна уредба и правилника на съответното висше училище.

(2) При определяне на реда и условията на проверка и оценка на знанията и уменията на студентите следва да бъде гарантирана възможността студентите да се запознаят с мотивите за определената оценка и да искат преразглеждане на оценката при съмнения в нейната обективност.

(3) Оценката на студентите по задължителните учебни дисциплини по чл.4, ал.2 следва да отчита резултатите от текущата им подготовка и участието им в семинарни занятия.“

§11. Член 10 се изменя така:

„Чл. 10. (1) Обучението на студентите по специалността „Право“ по чл. 1, ал. 2 завършва с полагане на национални държавни изпити по публичноправни, по

гражданскоправни и по наказателноправни науки. В държавните изпити по публичноправни, гражданскоправни и наказателноправни науки се включват въпроси от обхвата на международното публично право, международното частно право и правото на ЕС, относими към предмета на съответния изпит.

(2) Държавният изпит е писмен и устен.

(3) Държавният изпит се полага пред държавна изпитна комисия, която включва:

1. двама хабилитирани преподаватели, съответно по публичноправни, по гражданскоправни и по наказателноправни науки;
2. един представител на практиката - съдия от Върховния касационен съд или от Върховния административен съд, прокурор от Върховната касационна прокуратура, прокурор от Върховната административна прокуратура или адвокат с юридически стаж не по-малко от 15 години.

(4) Предложенията за включване на хабилитирани преподаватели в списъците на лицата, които могат да участват в държавните изпитни комисии, се правят от факултетните съвети и се изпращат на министъра на правосъдието. В състава на комисии по ал. 3 могат да се включват хабилитирани преподаватели, които са водили лекционен курс по учебна дисциплина, която влиза в обхвата на съответния държавен изпит, поне през една от последните три години, преди провеждането на изпита.

(5) Предложения за включване на представители на практиката в списъците на лицата, които могат да участват в държавните изпит, се правят съответно от Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и Висшия адвокатски съвет.

(6) Списъците по ал. 4 и 5 се утвърждават от министъра на правосъдието и се актуализират ежегодно в срок до 31 юли.

(7) Държавните изпитни комисии се назначават със заповед от министъра на правосъдието след публичен жребий измежду лицата, включени в списъците по ал. 6. Всяка държавна изпитна комисия включва един хабилитиран преподавател от съответното висше училище и един външен за съответното висше училище хабилитиран преподавател. Председател на комисията е хабилитираният преподавател от съответното висше училище.

(8) По предложение на факултетния съвет министърът на правосъдието назначава повече от една държавна изпитна комисия при спазване на изискванията на ал. 3 и 7.

(9) Писменият и устният държавен изпит по публичноправни, съответно по гражданскоправни и по наказателноправни науки се провеждат от една и съща комисия.

(10) Държавните изпити се провеждат в две изпитни сесии в периода октомври–декември и март–май.“

§12. Член 10а се отменя.

§13. Член 11 се изменя така:

„Чл. 11. (1) Писменият държавен изпит е анонимен и се състои в решаване на казус. Той се провежда в сградата на съответното висше училище и продължава 4 астрономически часа. Писменият държавен изпит се полага в един и същи ден във всички висши училища, които провеждат обучение по специалността „Право“. Датата на провеждането му се определя от министъра на правосъдието след съгласуване с факултетите на висшите училища, които осъществяват обучение по специалността „Право“.

(2) Комисия, определена след публичен жребий измежду лицата, включени в списъците по чл. 10, ал. 6, и назначена със заповед на министъра на правосъдието, разработва по 3 казуса за съответния държавен изпит в деня преди изпита. Казусът е един и същ за студентите по специалност „Право“ от всички висши училища и се изтегля в деня на изпита в Министерството на правосъдието.

(3) По време на решаването на казуса студентите могат да ползват като помощни материали само нормативни актове по ред, определен от министъра на правосъдието.

(4) Писмените отговори на казуса се проверяват от държавната изпитна комисия, която обявява резултатите с протокол до три дни след приключването на изпита.

(5) Оценката от писмения държавен изпит е „издържал“ или „неиздържал“, като до устен изпит се допускат студентите, издържали писмения изпит. Оценката от писмения държавен изпит не подлежи на преразглеждане.

(6) Отговорите на казуса, поставен на писмения държавен изпит се публикуват на сайта на министерство на правосъдието до три дни след приключване на изпита. Отговорите се изготвят от комисията по ал. 2.

(7) Всеки студент има право на достъп до своята писмена работа.

(8) Подробният ред и правила на провеждане на държавния изпит се определя от министъра на правосъдието.“

§14. Член 12 се изменя така:

„Чл. 12. (1) Всеки от устните държавни изпити по публичноправни, по гражданскоправни и по наказателноправни науки се полага по единен държавен конспект, утвърден от министъра на правосъдието.

(2) Устният държавен изпит се провежда на следващия ден след обявяването на резултатите от писмения изпит. При голям брой изпитвани студенти устният изпит може да продължи повече от един ден.

(3) Студентите се оценяват по шестобалната система, която включва: отличен (6,00), много добър (5,00), добър (4,00), среден (3,00), слаб (2,00). Оценката от устния държавен изпит не подлежи на преразглеждане. За успешно положен се счита изпитът, оценен най-малко със среден (3,00).

§15. Член 12а се отменя.

§16. Член 13 се изменя така:

„Чл. 13. (1) Студентите в специалност „Право“, преминали обучение по чл. 1, ал. 2, изпълнили задълженията си по учебния план и положили успешно държавните си изпити, получават диплома за завършено висше образование с професионална квалификация "юрист" в образователната и квалификационна степен „магистър“.

(2) Дипломите се издават от висшето училище, което студентите са завършили.

(3) Дипломираните юристи придобиват юридическа правоспособност след полагане на стаж и изпит в съответствие с предвиденото в Закона за съдебната власт.

(4) Студентите в специалност „Право“, преминали обучение по чл. 1, ал. 3, изпълнили задълженията си по учебен план и защитили успешно дипломна работа или положили успешно държавен изпит, получават диплома за завършено висше образование в специалност „Право“ на образователната и квалификационна степен „магистър“ със специализация в съответната област на правото, която има за предмет магистърската програма.“

§17. В чл. 15 думите „форми на обучение“ се заменят с „магистърски програми“.

Допълнителна разпоредба

§18. По смисъла на тази наредба:

1. „Задължителни учебни дисциплини“ са тези, които осигуряват фундаменталната подготовка, необходима за придобиване на професионалната квалификация "юрист". Изучаването им и полагането на изпити по тях е задължително за студентите.

2. „Избираеми учебни дисциплини“ са тези, които осигуряват специализираща подготовка. Студентите са задължени да изберат определен брой от тях съобразно условия и ред, определени от факултета на висшето училище, в който се осъществява обучение по специалността „Право“.

3. „Факултативни учебни дисциплини“ са тези, които осигуряват допълнителна подготовка в зависимост от интересите на студентите. Те се определят от факултетите на висшите училища и се изучават по желание на студентите.

4. „Специализирана магистърска програма“ е магистърска програма в специалността „Право“ за профилиране и задълбочаване на подготовката в отделни области на правото след завършване на първа магистърска степен по право по реда на чл. 1, ал. 2 от настоящата наредба.

5. „Учебно съдържание“ са основните въпроси, които следва да бъдат включени в обхвата на обучение по една учебна дисциплина.

6. За хабилитиран преподавател от съответното висше училище по смисъла на чл.10, ал. 7 се счита преподавател, който работи на основен трудов договор по чл.4а от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование в съответния факултет, в който се осъществява обучение по специалността „Право“. За външен за съответното висше училище хабилитиран преподавател се счита хабилитиран преподавател, който към датата на назначаване на комисията и най-малко три години преди тази дата не е упражнявал преподавателска или научна дейност по трудово правоотношение със съответното висшето училище.

Преходни и заключителни разпоредби

§19. Списъците по чл. 10, ал. 6 и единният държавен конспект по чл. 12, ал. 1 се утвърждават в срок до три месеца от влизането в сила на постановлението.

§20. Студентите, приети в задочна форма на обучение, преди влизане в сила на измененията на наредбата, завършват обучението си в тази форма на обучение, съобразно предвидения за нея учебен план.

§21. Разпоредбите относно държавния изпит по публичноправни, по гражданскоправни и по наказателноправни науки се прилагат от началото на учебната 2016 - 2017 г.

§22. Измененията по §4 се прилагат от началото на учебната 2016-2017 г.

§23. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".